

Ivo i Vinko Brešan

KAKO JE OCELO RAT

Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku
sezona 2017./2018.

Gavella

gradsko dramsko kazalište

Igraju:
Boris S
Janko F
Jakov B
Nenad G
Ed
Šim
Igor
Anić
Ivan
Nika
Zor

ka Kram
Bubica
ovač
Kovačević
Brčić
Bač
Gog

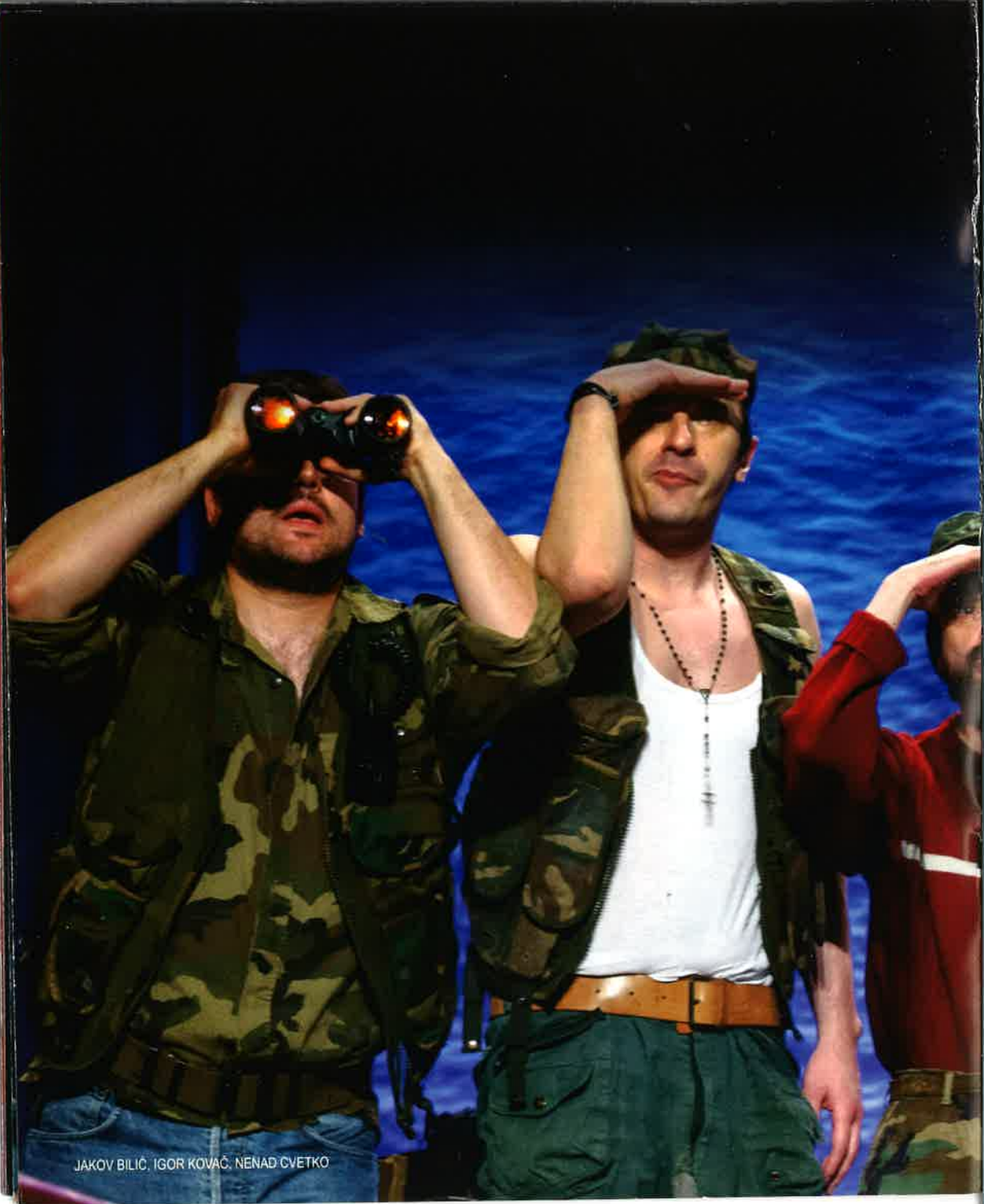
Željka U
Scenograf:
Ivkinje Sara
Autor glazbe
Ivko Iolnik
Šibenik: 14
Gavella: 3

Ivičić Pleštin
gutin P
ić Cap
ite Ma
sip Ba
onja 2
ada 2

Re

eli: Dražen Ferencin

JAKOV BILIĆ, IGOR KOVAČ, NENAD CVETKO

GRADSKO DRAMSKO KAZALIŠTE "GAVELLA" I
HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U ŠIBENIKU

Ivo i Vinko Brešan
KAKO JE POČEO RAT NA MOM OTOKU

Redatelj: **Dražen Ferenčina**
Adaptacija: **Željka Udovičić Pleština**
Scenograf: **Dragutin Broz**
Kostimografkinja: **Sara Lovrić Caparin**
Autor glazbe: **Mate Matišić**
Oblikovatelji svjetla: **Zdravko Stolnik i Joško Bakula**

Igraju:

Blaž Gajski: **Boris Svrtan**
Aleksa: **Janko Rakoš**
Roko Papak: **Jakov Bilić**
Murko Munita: **Nenad Cvetko**
Lucija: **Franka Klarić**
Sven Gajski: **Šime Bubica**
Ante: **Igor Kovač**
Spomenka: **Anica Kovačević**
Vojnik Albanac: **Ivan Grčić**
Vojnik Šćepanović: **Nikola Baće**
Dante: **Zoran Gogić**
Radijski spiker: **Darko Stazić**

U predstavi sudjeluju:
Polaznici dramske radionice i studija "Ivana Jelić" HNK u Šibeniku,
Klupa "Adriaticum", Denis Borna Bumbak, Vlada Nalis,
Andelko Babadžić i Jere Svračak

Inspicijenti: **Ana Dulčić i Sergej Mioč**

Praizvedba u HNK u Šibeniku: **14. svibnja 2018.**
Premijera u GDK "Gavella": **3. listopada 2018.**

HNK u Šibeniku:
voditelj tehničke službe: Boris Radić; scenski radnici: Frane Čelić i Živko Gulin; majstor tona:
Pavle Karega; rekviziter: Josip Gulin; šminker: Radovan Peñša; frizerka: Miljenka
Mikulandra; krojački radovi: Katica Todorović; garderobijerka: Ema Lušić

GDK "Gavella":
voditelj tehničke službe: Goran Jerosimović; zamjenik voditelja tehničke službe: Petar Čurić;
majstor pozornice: Mario Vinković; vodstvo rasvjete: Rene Švraka; majstor svjetla: Marinko
Radočaj; majstori tona: Christian Kanazir, Branko Puceković; vodstvo ženske krojačnice:
Vesna Mihelec; vodstvo muške krojačnice: Slavko Ričko; krojačice: Slavica Marušić, Ljubica
Gašparović; vodstvo bravarske radionice: Ivica Kulaš; vodstvo stolarske radionice:
Krunoslav Ozimec; tapetarski radovi: Tomislav Barbarić; ličilački radovi: Josip Kukuruzović;
vodstvo šminke i frizure: Danijela Pavlek; frizerka: Darinka Smetiško; šminkerica: Sonja
Pavičić; rekviziterka: Barbara Borčić; garderobijerke: Ružica Valenčak, Sanja Tenjer,
Dubravka Herout, Lijana Dimova Petemel

GAVELLA
gradsko dramsko kazalište u šibeniku

RAT
GRADSKO DRAMSKO KAZALIŠTE "GAVELLA" U ŠIBENIKU
PREMIJERA 2017./2018.

Garzanti
gratuito di diritto con il libro
NA

RA
L'AVVOCATO
DEL
CIVILE
E
PENALE
ESTATE 2017/2018

ŠIME BUBICA, JANKO RAKOŠ

KAKO JE POČEO RAT NA MOM OTOKU

Željka Udovičić Pleština

Često na pozornicama imamo prilike vidjeti uprizorenja romana, ili pak predstave nastale iz improvizacija na pojedinu suvremenom društvu intrigantnu temu, ali isto tako gledali smo i mnoge filmove snimljene prema dramskim tekstovima, pisanim dakle za teatar i uprizorenim prije toga u kazalištu. Iako je rjeđi slučaj kao što je ovaj naš: da predstava nastaje inspirirana filmom, u posljednje vrijeme upravo na našim pozornicama adaptacije filmskih scenarija pronalaze svoj put do publike (npr. *Ustav Republike Hrvatske, Fine mrtve djevojke...*)

Ovoga puta riječ je o uprizorenju filma *Kako je počeo rat na mom otoku*, ratne komedije nastale iz pera Ive Brešana, klasika naše literature, i Vinka Brešana, koji je film i režirao. A taj je film, ako je suditi po nagradama i broju gledatelja, zasigurno jedan od najuspješnijih i najgledanijih naših filmova. Da je tome uistinu tako, svjedoči i neuobičajena činjenica da su npr. citati iz govora Aleksine žene ("Skuvala san ti pašta šutu...") ušli čak i u svakodnevni govor.

Film je snimljen 1996. godine, a radnja se događa u jesen 1991., kada se u hrvatskoj rasplamsavaju ratni sukobi. Posebnost scenarističkoga pristupa jest u tome što se s tek prividnom lakoćom sjajnog *brešanovskog* pristupa temi odabranoj iz nimalo ugodne hrvatske povijesti uspijeva pokazati humorna, gotovo groteskna strana događanja, ne umanjujući pri tome tragičnost zbivanja o kojima se govori. Baš naprotiv. U pristupu temi, kao i rješenjima za kojima se poseže u pričanju priče, ima upravo teatarskih elemenata. I stoga je taj film za kazališnu adaptaciju bio još inspirativniji. Ova predstava, naravno, zadržava priču, atmosferu i ideju filma, no međutim,

režija: Željka Udovičić Pleština
 Scenograf: ...
 glazbenica: Sara ...
 Autor glazbe: ...
 avko: ...
 Šibenik: 14 ...
 Gavella: 3 ...

IVO i VINKO BREŠANA
 KAKO JE POČEO RAT NA MOM OTOKU
 MIMO
 T

KO
E
EO
HRVATSKO NARODNO
DRAŽUŠTE U SIBENIKU
SEZONA 2017./2018.

graju:
Boris S
Janko R
Jakov B
Nenad C
Edi Kram
Šim Bubica
gor ovač
Anid Kovačević
var Brčić
Niko Ba
Ze Go
eli: D ažen

načinom interpretacije problema i samom dramskom strukturom razlikuje se, već zbog prirode i različitosti medija u kojem se odvija, ali i radi teatarske mogućnosti i naše potrebe da prokažemo bolnu suvremenost značenja ove teme.

Događanje *Rata* izmješteno je u izoliranu sredinu dalmatinskoga otoka. Ta je odluka omogućila ogledanje velike teme u malim, običnim ljudima, u njihovim mukama, patnjama, ali i otvorila je prostor onome oporom, a toliko potrebnom humoru koji uvijek generira tragične situacije znalački utopljene u mentalitet. Otok tako postaje metaforom čitavoga našeg prostora i društvenoga te političkoga trenutka. Glavni su antagonisti sukoba na otoku, koji predstavlja čitavu Hrvatsku, major JNA, Aleksa, koji ne odustaje od koncepta jedinstvene države – Jugoslavije, i bivši limar, mještanan Roko Papak, koji kao predsjednik novoosnovanog Kriznog štaba traži predaju kasarne. Apсурdност njihovih neprijateljskih pozicija pojačava činjenica da su oni dugogodišnji susjedi, čak možda i negdašnji prijatelji... Kako bi natjerali majora da popusti i mimo preda kasarnu, a ne da digne čitavo mjesto u zrak eksplozijom skladišta municije, kako rastrgan između osobne vezanosti i ideoloških uvjerenja sumanuto prijeti, mještani su pred kasarnom podigli improviziranu pozornicu na kojoj se danonoćno izvodi "kulturno-umjetnički program", čiji je cilj demoralizirati vojnike u kasarni, ali i ganuti Aleksu. Situacija se dodatno komplicira kada na otok stiže Blaž Gajski, iz Zagreba, s namjerom da svoga sina po svaku cijenu izvuče iz te kasarne. Njegova različitost

BORIS SVRTAN, JANKO RAKOŠ

samo podcrtava komiku koja proizlazi iz karakterizacije likova, kao antijunaka od krvi i mesa određenih okolnostima povijesnog ne vremena i geografske neosjetljivosti sa svim njihovim nadama, strahovima, manama i vrlinama. Oni tek svi zajedno, unutar duhovitih situacija, zaigranosti ove predstave čiji opori mediteranski humor nagoni na smijeh, tvore reprezentativnu društvenu galeriju likova u kojima otkrivamo mane kako vlastite, tako i onih oko nas. Ironijskom načinu prikazivanja nije umakao nitko! Vrijeme je prošlo, više od dva desetljeća nas dijeli, ali potreba za tumačenjima toga vremena ne jenjava. Aktualnost bavljenja tom temom je, dakle, neupitna.

RAJNA

Gaselina
gradsko dramsko pozorište

RAJNA
19 godina
16 godina
10 godina
5 godina
1 godina
1999. - 2017. / 2018.

NIKOLA BAČE, ŠIME BUBICA, NENAD CVETKO, JAKOV BILIĆ, JANKO RAKOŠ

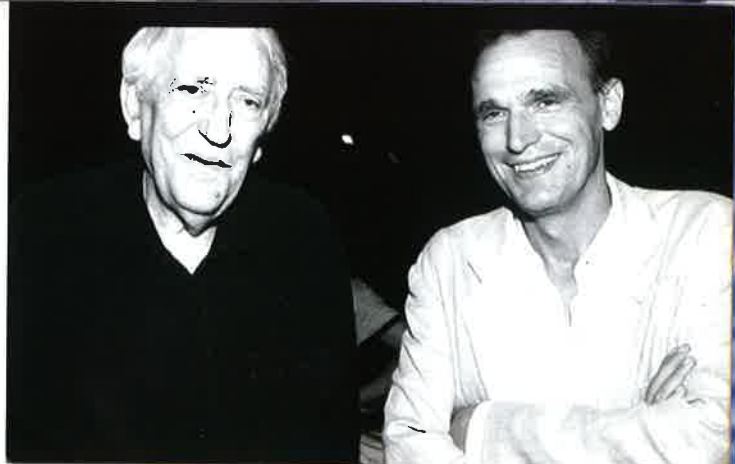
BA
GAVELLINA
Igralište dramski i muzički

BA

IVO BREŠAN

(Vodice, 27. svibnja 1936. – Zagreb, 3. siječnja 2017.), bio je hrvatski dramski pisac, prozaist, slavist i scenarist. U Šibeniku je pohađao osnovnu i srednju školu, nakon čega je studirao slavistiku i filozofiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Osim pisanja, radio je i kao srednjoškolski profesor u Šibeniku, gdje je bio i umjetnički voditelj Centra za kulturu. Prva njegova drama *Proteus angineus* ostala je neobjavljena i neizvedena, dok mu je prvi objavljeni dramski tekst *Četiri podzemne rijeke* (1970.) prošao gotovo nezapaženo. No zato je "groteskna tragedija" *Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja* – napisana 1965., tiskana u "Kolu" 1971. te iste godine praižvedena u Teatru &TD – izazvala burne reakcije, u rasponu od brutalne političke cenzure do književno kritičkih atributa "prijelomne drame u povijesti novijeg hrvatskog dramskog teatra". Njegovi dramski tekstovi, kao što su *Nečastivi na Filozofskom fakultetu*, *Anera*, *Svečana večera u pogrebnoj poduzeću* i drugi, sakupljeni su u knjigama *Groteskne tragedije* (1979.), *Nove groteskne tragedije* (1989.) i *Tri drame* (1993.). Ivo Brešan napisao je scenarije za filmove Krste Papića, *Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja*, *Izbavitelj* i *Tajna Nikole Tesle*, a najveći uspjeh postigli su filmovi koje je na temelju Brešanovih scenarija režirao njegov sin, Vinko Brešan: *Kako je počeo rat na mom otoku* i *Maršal*. Romane je počeo pisati 90-ih godina, s najčešćim obrascem pustolovnog, avanturističkog romana. U romanesknom prvijencu *Ptice nebeske* (1990.), glavni likovi su dvojica beskućnika i varalica, dok u *Ispovijedima nekarakternog čovjeka* (1996.) prikazuje životni put glavnog lika od 1918. do 1990., dajući usporedu i presjek političkih, ideoloških i socijalnih mijena. Roman *Astaroth* (2001.) aktivira Brešanovu književnu maniru reinterpretacije klasičnih tekstova, te u njemu autor preoblikuje faustovski motiv "ugovora s đavlom" i smješta ga u povijesne prilike Hrvatske u 20. stoljeću. Okušao se i u novelistici te esejistici, a za svoj je književni rad između ostalog dobio i "Sterijinu" te "Gavellinu nagradu", kao i Nagradu "Ksaver Šandor Gjalski".

VINKO BREŠAN rođen je u Zagrebu 3. veljače 1964. godine. Studirao je komparativnu književnost i filozofiju na Filozofskom fakultetu te Filmsku i TV režiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Njegov debitantski film *Kako je počeo rat na mom otoku* (1996.) je, nakon *Titanica*, najgledaniji film u hrvatskim kinima od 1990. godine, s 350 000 gledatelja, a nagrađen je s tri nagrade na Festivalu igranog filma u Puli 1996., "Oktavijanom" na Danima hrvatskog filma 1997. i glavnom nagradom na Cottbus Film Festival of Young East European Cinema. I sljedeći film, *Maršal* (1999.), bio je izuzetno dobro primljen te je imao auditorij s više od 100 000 gledatelja. Brešanovi filmovi *Maršal* i *Svjedoci* (2003.) nagrađivani su na festivalima u Berlinu i Karlovym Varyma, film *Nije kraj* (2008.) osvojio je nagradu međunarodne filmske kritike FIPRESCI na festivalu u Karlovym Varyma, a film *Svećenikova djeca* (2013.), prema scenariju Mate Matišića, nominiran je za nagradu Europske filmske akademije za komediju godine i pogledalo ga je gotovo 160 000 gledatelja, čime je postao naš najgledaniji film u 21. stoljeću. Od prosinca 2004. ravnatelj je Zagreb filma, a od 2009. godine radi na Akademiji dramske umjetnosti. Uspješno režira i u kazalištu. Njegova predstava *Pljuska* po tekstu Nenada Stazića, u produkciji SK Kerempuh,

pobjednica je "Dana satire" 1999., a predstava *Mirisi, zlato i tamjan* Slobodana Novaka, proglašena je kulturnim događajem Riječkih ljetnih večeri 2005. godine. Na Splitskom ljetu režirao je *Ribarske svađe* Carla Goldonija, kao i kazališni hit *Ljubav, struja, voda, telefon* Ante Tomića, u SK Kerempuh, gdje je u 2012. u Brešanovoj režiji premijerno izvedena i predstava *Ne igraj na Engleze* Vladimira Đurđevića, a u tom je teatru postavio i *Predstavu Hamleta u selu Mrduša Donja* Ive Brešana (2014.) i *Ustav Republike Hrvatske* Ante Tomića i Rajka Grlića (2017.).

ANICA KOVAČEVIĆ

RAT

HRVATSKO NARODNO
KAZALIŠTE U ZAGREBU
sezona 2017./2018.

NENAD CVETKO

JAKOV BILIĆ

Gazella **NA**
gradsko dramsko pozorište

VLADAN MALIS - POLAZNICI DRAMSKIH RADIONICE ESTUDIJA "TVANJA JELIĆ" HNK U ŠIBENIKU, JERE SVRČAKI ANĐELI KO BABAČIĆ, DENIS BORNA BUMBAK

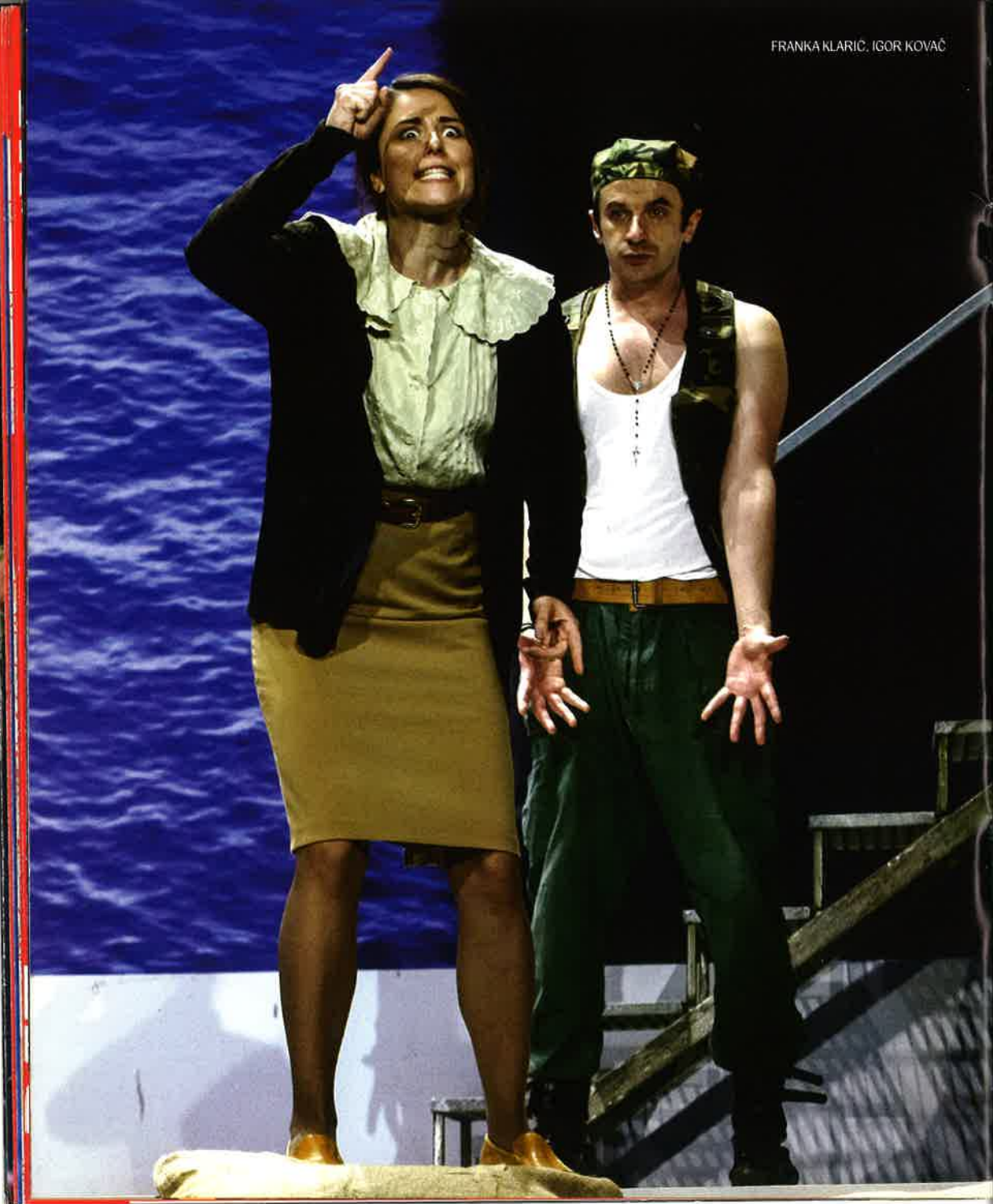

RAT
HRVATSKO NARODNO
KOLEGIJUM U ŠIBENIKU
osnovan 2017./2018.

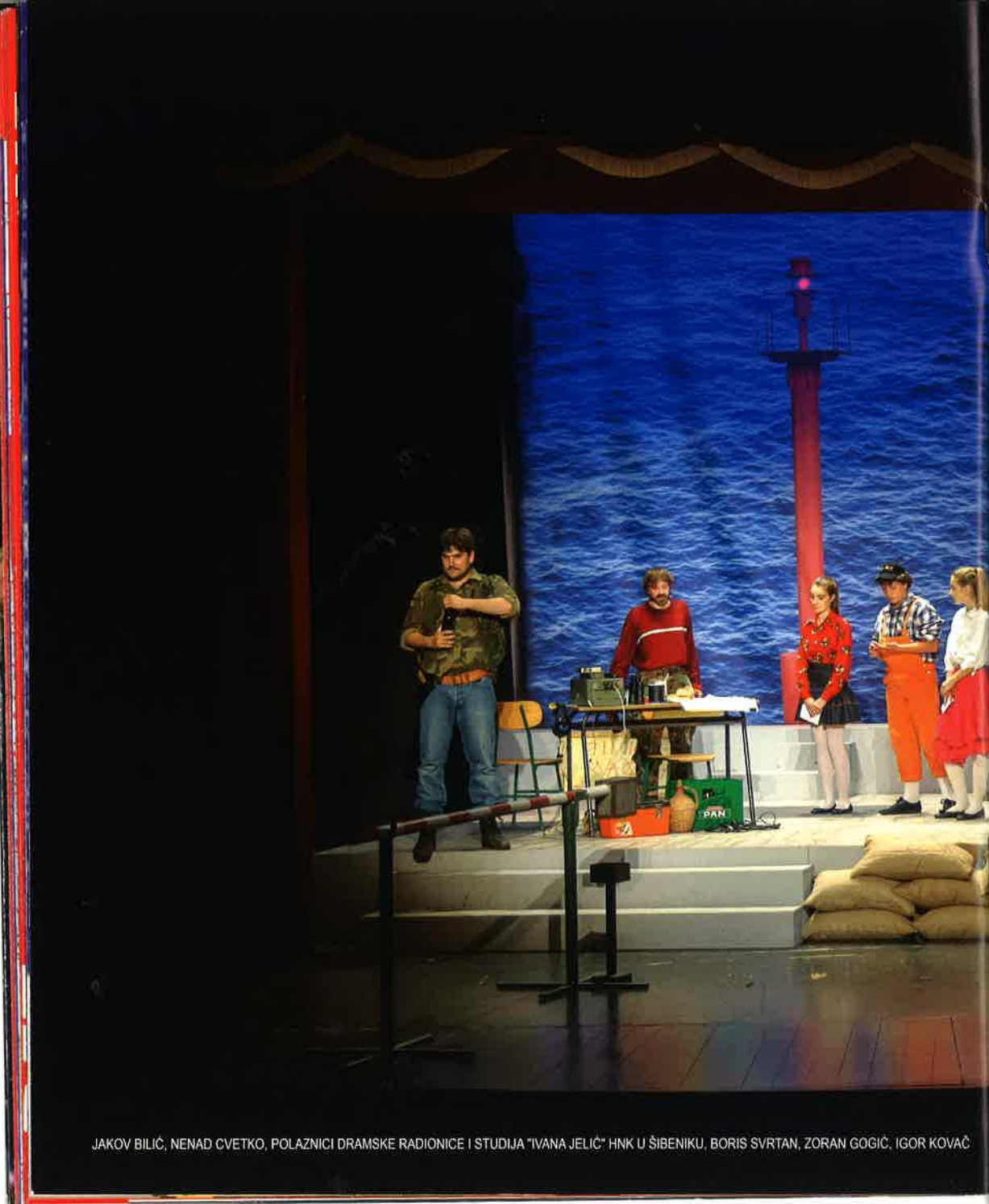

DRAŽEN FERENCINA rođen je 10. veljače 1967. u Zagrebu. Studirao je komparativnu književnost i filozofiju na Filozofskom fakultetu, a diplomirao je kazališnu režiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Režirao je stotinjak predstava u Hrvatskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini. Podjednako na scenu postavlja tekstove klasičnih (Shakespeare, Molière, Čehov, Gogolj...), kao i suvremenih, nerijetko hrvatskih, dramskih autora (Zajec, Boko, Mihanović, Matišić, Špišić...). U Hrvatskom narodnom kazalištu u Šibeniku do sada je režirao *Pir malogradana* Bertolta Brechta i *Ljepoticu iz Leenanea* Martina McDonagha, a na sceni Gradskog dramskog kazališta "Gavella" postavio je *Popcorn* Bena Eltona, *Kvetch* Stevena Berkoffa, *Crne oči* Davora Špišića, *U ime novca* Viktorije Nikiforove te *Filumenu Marturano* Eduarda De Filippa. Za svoje predstave dobio je niz nagrada, među kojima se ističu Nagrada hrvatskog glumišta za najbolju režiju i najbolju predstavu, za *Brak iz računa* Antona Pavloviča Čehova, u produkciji Satiričkog kazališta Kerempuh (2007.); Nagrada hrvatskog glumišta za najbolju režiju, za predstavu *Michelangelo Buonarroti* Miroslava Krleže, u produkciji Kazališta lutaka Zadar (2011.); Nagrada hrvatskog glumišta za najbolju predstavu, za *260 dana*, u produkciji Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku (2015). Bio je umjetnički ravnatelj Gradskog kazališta Zorin dom u Karlovcu, a trenutno je zaposlen kao umjetnički savjetnik i redatelj u Kazalištu Virovitica.

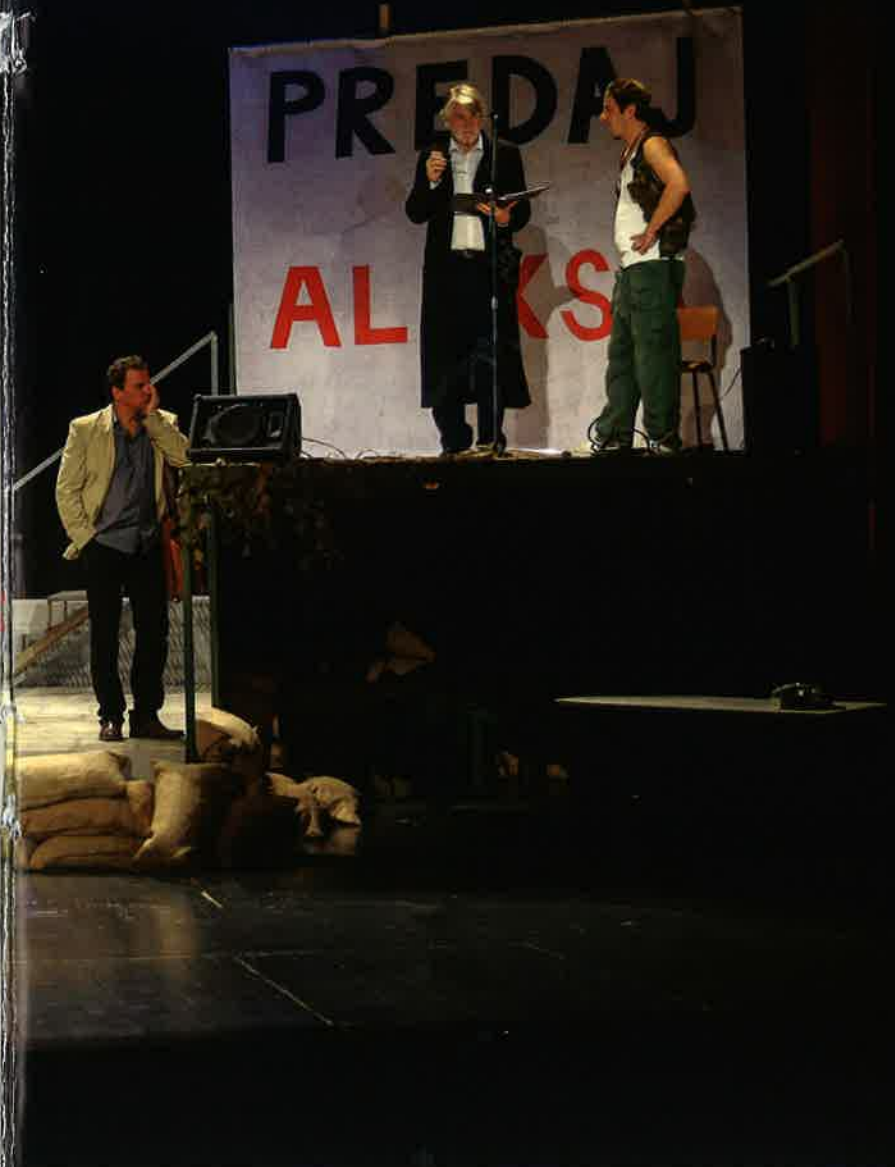

JAKOV BILIĆ, NENAD CVETKO, POLAZNICI DRAMSKE RADIONICE I STUDIJA "IVANA JELIĆ" HNK U ŠIBENIKU, BORIS SVRTAN, ZORAN GOGIĆ, IGOR KOVAČ

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U ŠIBENIKU
Kralja Zvonimira 1, Šibenik

Blagajna +385 (0)22 213 088
Centrala +385 (0)22 213 145
Propaganda +385 (0)22 212 473
direkcija@hnksi.hr
www.hnksi.hr

Ravnateljica **Maja Trlaja**
Producent **Željko Koloper**
Propagandistica **Jadranka Šestan Kostanić**
Voditelj tehničke službe **Boris Radić**

Izdavač **HNK u Šibeniku**
Za izdavača **Maja Trlaja**
Urednik **Željko Koloper**
Fotografije **Ante Baranić**
Oblikovanje knjižice **Sara Lovrić Caparin**
Dizajn plakata **Sara Lovrić Caparin**

Tisak **Zadarska tiskara**
Naklada **2000 komada**

Medijski pokrovitelji

Pokrovitelji

GRADSKO DRAMSKO KAZALIŠTE "GAVELLA"
Frankopanska 10, Zagreb

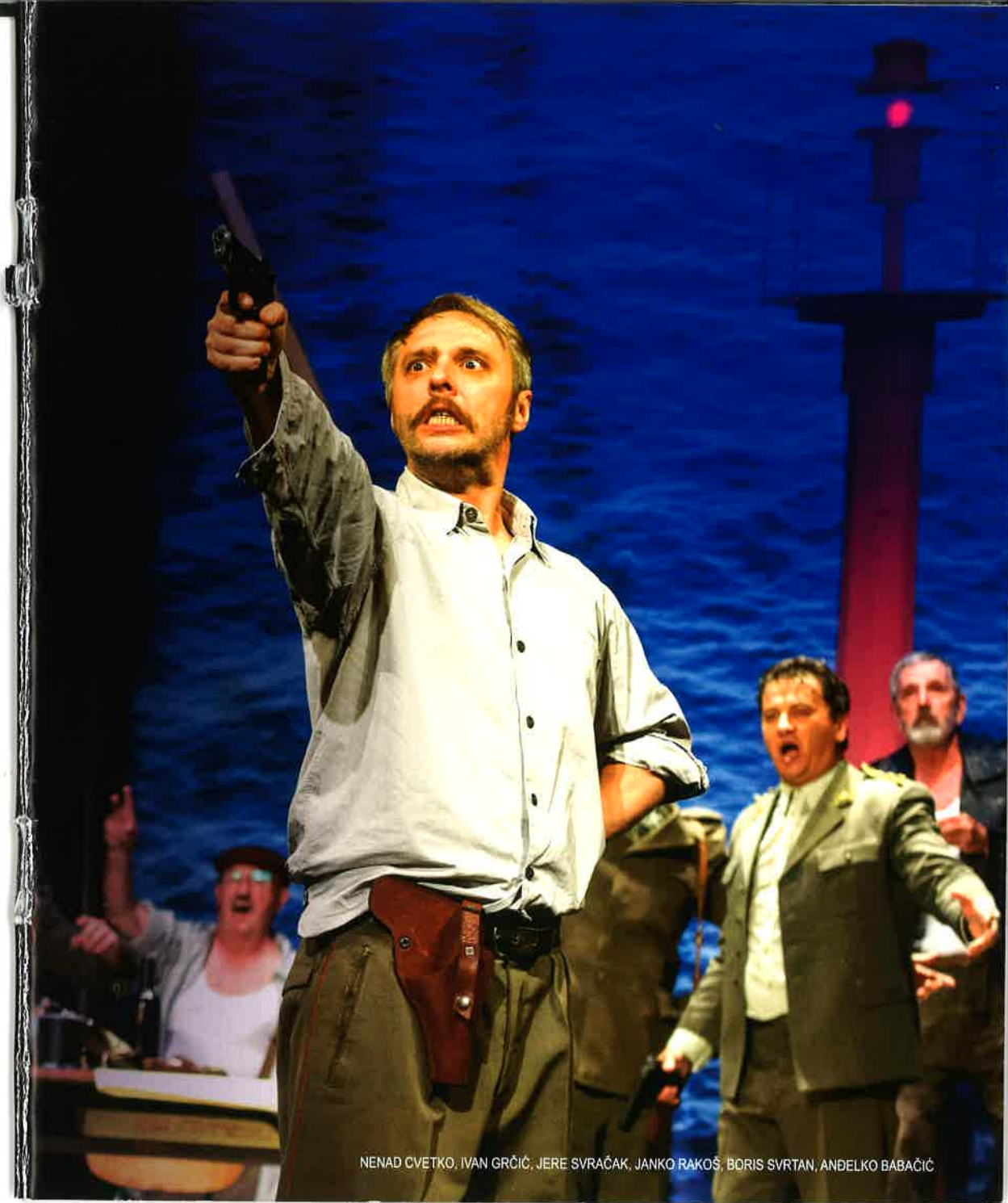
Blagajna +385 0(1) 4864 616
Centrala +385 0(1) 4849 222
Fax +385 0(1) 4848 540
Ravnatelj **Boris Svrtan**
Dramalurg **Dubravko Mihanović**
Voditelj marketinga i prodaje **Mladen Šoškić**
Voditeljica produkcije **Sonja Kovačić**
Voditelj tehničke službe **Goran Jerosimović**

Pratite nas na društvenim mrežama

Pokrovitelji

NENAD CVETKO, IVAN GRČIĆ, JERE SVRAČAK, JANKO RAKOŠ, BORIS SVRTAN, ANDELKO BABAČIĆ

NIKOLA BAČE, IVAN GRČIĆ